

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 sierpnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Maria Gawlik
Protokolant:	Dominika Smyrak

po rozpoznaniu w dniu 21 sierpnia 2014 r. w Gliwicach

sprawy J. B. (B.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania J. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 9 października 2013 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do emerytury począwszy od ukończenia 60-go roku życia.

(-) SSO Maria Gawlik

Sygn. akt. VIII U 2602/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 października 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C., powołując się na ustawę z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009r. Nr 153 , poz. 1227 ze zm.) odmówił ubezpieczonemu J. B. (B.) prawa do emerytury

z powodu nieudokumentowania wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach, jak również z powodu nieukończenia przez ubezpieczonego na dzień złożenia wniosku wieku 60 lat życia. Równocześnie organ rentowy poinformował, iż nie uznał ubezpieczonemu za pracę w warunkach szczególnych okresu pracy od 13 maja 1980r. do 30 czerwca 1990r. w Przedsiębiorstwie (...)

w R. z uwagi na brak świadectwa pracy w szczególnych warunkach.

W odwołaniu od tej decyzji ubezpieczony J. B. domagał się jej zmiany i przyznania mu prawa do spornego świadczenia. W uzasadnieniu podniósł, że wykonywanie przez niego, w spornym okresie, pracy w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach mogą potwierdzić świadkowie.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko. Organ rentowy wskazał, że wprawdzie ubezpieczony udowodnił 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, jednak na dzień 31 grudnia 1998r. nie udowodnił wymaganego 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze a jedynie 8 lat i 6 miesięcy takiej pracy.

Rozpoznając odwołanie Sąd Okręgowy w Gliwicach poczynił następujące ustalenia:

Ubezpieczony J. B. urodził się (...)

W dniu 9 września 2013r. złożył wniosek o emeryturę w wieku niższym niż 65 lat z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

W dniu 9 października 2013r. organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję odmowną.

Na postawie złożonych przez niego świadectw pracy organ rentowy uwzględnił mu, do 31 grudnia 1998r., 8 lat i 6 miesięcy stażu pracy w szczególnych warunkach.

W spornym okresie tj. od 13 maja 1980r. do 30 czerwca 1990r. ubezpieczony J. B. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...)

i Usług (...) w R.. Była to fabryka produkcji gotowych elementów do budowy domów, produkowano tam głównie płyty betonowe służące do montażu budynków mieszkalnych. Zakład ten wchodził w skład Kombinat w C.

i w szczytowym okresie zatrudniał 600 pracowników. W przedsiębiorstwie tym znajdowały się różne działy produkcyjne realizujące poszczególne etapy produkcji półfabrykatów żelbetowych. Ubezpieczony pracował w całym spornym okresie

w wydziale zbrojarni oznaczonym symbolem T1, z tym, że zmieniały się stanowiska, które zajmował: zbrojarz, zbrojarz – operator zgrzewarek oraz zbrojarz prefabrykatów.

W praktyce jego praca wyglądała w ten sposób, że przez cały sporny okres, ubezpieczony mimo zmiany nazewnictwa stanowiska wykonywał w zasadzie te same obowiązki, które polegały na wyprostowaniu drutu z rolki, za pomocą specjalnych maszyn, a po ich pocięciu i uformowaniu, na zgrzaniu i spawaniu gotowych elementów. Praca ta wykonywana była po 8 godzin dziennie, z tym, że czasami w razie potrzeby prace były prowadzone również w godzinach nadliczbowych, a zdarzało się, że w dni wolne od pracy.

Czynnikami szkodliwymi w narażeniu na które pracował ubezpieczony, były: nadmierny hałas pochodzący od maszyn w ruchu, na działanie pola magnetycznego wytwarzanego przez zgrzewarki jedno i wiele punktowe oraz spawarki elektryczne, zapylenie rdzą i zadymienie podczas spawania.

Pracownikom wypłacano dodatki szkodliwe, wydawano mleko, a przez krótki czas nawet posiłki regeneracyjne.

Zakład uległ likwidacji w 1991r. i nie wystawiał pracownikom świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Powyższe okoliczności Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego (koperta, k. 30), zeznań świadków: K. M. (1) i K. M. (2) (k.31-32), zeznań ubezpieczonego (k.32) oraz akt tutejszego Sądu – sygn. VIII U 1888/10.

Zgromadzona w sprawie dokumentacja została sporządzona w sposób rzetelny i nie budzący wątpliwości a zeznania świadków są spójne, logiczne, wzajemnie się potwierdzają i uzupełniają. Ponadto zeznania świadków korespondują z wyjaśnieniami samego ubezpieczonego.

Kwestie ogólnego stażu pracy ubezpieczonego nie była sporna.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz.U. z 2004r., nr 39, poz. 353 ze zm.) w powiązaniu z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.) ubezpieczonym mężczyznom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przy pracach wymienionych w wykazie A, przysługuje prawo do emerytury w razie łącznego spełnienia następujących warunków:

1. osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat

2. posiadania wymaganego okresu zatrudnienia wynoszącego 25 lat, w tym

co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z kolei zgodnie z treścią art. 184 ust 1 ustawy, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl ust. 2 emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku

o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Na podstawie tego przepisu, prawo do emerytury w obniżonym wieku, przysługuje ubezpieczonemu, który w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999r. spełnił warunki w zakresie posiadania ogólnego stażu pracy oraz pracy wykonywanej

w warunkach szczególnych a nie osiągnął wymaganego wieku.

Takie rozumienie omawianego przepisu potwierdził Sąd Najwyższy w wyroku

z dnia 18 lipca 2007r. w sprawie I UK 62/07 (publ. OSNP 2008/17-18/269) stwierdzając, że „prawo do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U.

z 2004r. Nr 39, poz. 353 ze zm.) przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia warunki określone w tym przepisie, niezależnie od tego, kiedy osiągnął wiek przewidziany w art. 32 tej ustawy”.

Kwestia posiadania przez ubezpieczonego ponad 25 letniego okresu składkowego i nieskładkowego oraz ukończenie 60 lat nie były sporne.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego (na dzień 1 stycznia 1999r.) wymaganego 15 letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem organ rentowy zaliczył do takiej pracy okres 8 lat i 6 miesięcy.

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd przyjął, że ubezpieczony posiada wymagany 15 letni okres pracy wykonywanej w warunkach szczególnych. Zgodnie bowiem z wykazem A, dział V poz. 4 oraz dział XIV, poz. 12 załącznika do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983r. prace zbrojarskie oraz prace przy spawaniu, uprawniają do niższego wieku emerytalnego.

Postępowanie dowodowe wykazało, że ubezpieczony – obok okresów zaliczonych przez organ rentowy do okresów pracy w warunkach szczególnych – wykonywał taką pracę również w Przedsiębiorstwie (...) w R. w okresach od 13 maja 1980r. do 30 czerwca 1990r. przy wykonywaniu zbrojeń do półfabrykatów żelbetonowych.

Zatem, po doliczeniu tych okresów do okresów pracy w szczególnych warunkach uwzględnionych przez organ rentowy, ubezpieczony posiada (na dzień 1 stycznia 1999r.) ponad 15 letni okres pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

Ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, prace w warunkach szczególnych, tj. prace zbrojarskie i nie był w tym czasie kierowany do innych prac.

Niezależnie od nazwy stanowiska pracował przy robotach zbrojarskich wymienionych pod poz. 4 działu V wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983r.

Należy podkreślić, że okres zatrudnienia może być zaliczony do pracy w warunkach szczególnych, gdy pracownik faktycznie wykonywał prace objęte wykazem prac uprawniających do wcześniejszej emerytury, pomimo że stanowisko jakie mu formalnie przypisano nie jest wymienione w wykazie. Wymieniony wyżej wykaz A nie określa bowiem stanowisk pracy, ale definiuje rodzaj prac, które są uważane za wykonywane w szczególnych warunkach. Decydujące znaczenie dla zakwalifikowania pracy jako realizowanej w szczególnych warunkach ma nie nazwa zajmowanego stanowiska, ale rodzaj, charakter i warunki pracy.

Bez znaczenia pozostaje także fakt, że pracodawca odwołującego Przedsiębiorstwo (...) w R., nie potwierdził odwołującemu wykonywania prac w szczególnych warunkach we wskazanym wyżej spornym okresie w stosownych świadectwach pracy. Fakt wykonywania takiej pracy został wykazany w postępowaniu sądowym za pomocą innych dowodów. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują bowiem ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia - w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Mając na względzie powyższe Sąd uznał, że ubezpieczony legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganym 15 - letnim okresem pracy w szczególnych warunkach. Nadto Sąd uznał, że z momentem osiągnięcia 60 lat, tj. z dniem 7 września 2013r. ubezpieczony spełnił wszystkie warunki uprawniające go do otrzymania prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

W związku z powyższym Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł o zmianie zaskarżonej decyzji.

SSO Maria Gawlik